

Τὸ 'Ελευθέρων Βῆμα εἶναι τὸ Διδασκαλεῖον τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς

ΑΙ ΣΗΜΕΡΙΝΑΙ ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΜΑΣ

Ἐπιτομή Κυβ. Ἄγ. 11 Ἰουλ. 1927
Ἀσιγγανοί.— Τὴν λέξιν εἶναι καὶ πόθεν πιστεύεται ὅτι προέρχεται.— Πότε ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ Εὐρώπην.— Καταδιώξεις τῶν Ἀσιγγάνων κατὰ διαφόρους περιόδους, κλπ.

Περύρην.— Νέαν Ὑόρκην.— Οἱ Ἀθίγγανοι ἢ Ἀσιγγανοί, ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην εἰς τὰ 1417. Τετρακόσιοι ἢ κατ' ἄλλους χίλιοι τετρακόσιοι ἦσαν οἱ πρῶτοι εἰσβαλόντες εἰς τὴν Γερμανίαν. Ὁ μικρὸς αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν ξένων διανομήσθη εἰς μικροτέρας ομάδας καὶ εἰσχώρησαν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Γερμανίας. Τοὺς πρῶτους τούτους ἐπιδρομῆς ἠκολούθησαν ἄλλοι καὶ μετ' ὀλίγων, ἀνωστον διὰ τίνος ἐνεργείας, πλῆθος ἀπέβησαν Ἀσιγγάνων ἐφθασαν, εἰσῆλθε διὰ τῶν Ἀλπεων εἰς τὴν Ἰταλίαν, διὰ τοῦ Ρήνου εἰς τὴν Γαλλίαν, διὰ τῶν Πυρηναίων

εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ διὰ τῆς θαλάσσης εἰς τὰς Βρετανικὰς νήσους. Ἐκ τῶν ἀρχαίων τῶν τινες ἦσαν πλουσίως ἐνδεδυμένοι καὶ ἐραίνοντο ἔχοντες τὸν τύπον τῶν εὐγενῶν τοῦ μεσαιῶνος, ἀλλὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν ἦσαν πτωχοὶ, φανερότοι, ἢ δὲ τροφή τῶν ἄλλων. Ἡ ἐμφάνισις τῆς πρώτης ομάδος τῶν Ἀθίγγανων περιγράφεται ὁμοίᾳ τῆς σημερινῆς σχεδόν. Ἄνδρες ἐρίπποι, ἢ παῖδοι γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἐντὸς φορεσιῶν ἀμαζῶν. Ἀπεκάλουν ἐκείνην Σικάνους, καὶ διηγούντο πολλὰ περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν καὶ τῆς χώρας ὅπουθεν ἤρχοντο. Τινες εἰσέφερον ὅτι ἦσαν

Ἰνδοί, ἀλλὰ διεκρίθησαν ὅτι ἦσαν Αἰγύπτιοι, διηγουμένοι δὲ παντοῖα θεῖα προσηύθησαν νὰ διεγείρωσι παντὶ τρόπῳ τὴν συμπάθειαν τῶν λαῶν. Ἄλλοτε ἔλεγον ὅτι ἐδιώχθησαν εἰς Αἰγύπτου, διότι ἦσαν χριστιανοί, ἀλλοτε ὅτι οἱ Σαρακηνοὶ τοὺς ἐδιώξαν ἐκ τῆς Ἀσίας, διότι δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀσπαρῶσι τὴν θρησκείαν τοῦ Μωῦσῆος, ἄλλοτε πάλιν ὅτι τὸ τέρας, ὁ Ταμερλάνος, τοὺς κατέστρεψε καὶ τοὺς ἐδιώξαν ἐκ τῆς πατρίδος των. Κατ' ἄρχα ὁ κόσμος τοὺς ἐπίστευεν ἐν μέρει ἀλλὰ δὲν παρήλθε πολλὸς καιρὸς καὶ ἔπειτα εἰς δυσμένειαν ἕνεκα τῆς κακῆς τῶν διαγωγῆς. Ἐκλείπον πάν ὅτι ἠδύνατο νὰ κρῦφωσιν, αἱ γυναῖκες τῶν προέβησαν τὸ μέλλον, ὅπως καὶ τῶρα καὶ ἐνόησαν εἰς τὸν λαὸν τὴν ἰδέαν ὅτι ἦσαν μάγισσαι. Εἰς πολλὰ δὲ μέρη τὰ πλεῖστα ἐξηγέρθησαν ἐκ τούτου κατ' αὐτῶν.

Προτὸ φανῶσιν εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην ἢ Ἀνατολὴ τούς ἐγκώριζεν, ἀνωστον πρό πόσον χρόνων. Αὐστριακὸς τις μονάρχης ἀναφέρει ὅτι εἰς εἰδὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Μικρὴν Ἀσίαν 200 ἔτη πρό τῆς ἐμφανίσεως των εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ἐν τῇ Βυζαντινῇ ἱστορίᾳ ἀνημνεύονται κατὰ πρῶτον οἱ Ἀσιγγανοὶ τῷ 1360 ὡς διαδιούμενοι ἐν Θράκῃ. Τούτους ἤμεῖς καλούμεν γύρτους ἢ Τουρκόγυρτους, κατὰ παραβολὴν τοῦ Αἰγύπτου, οἱ δὲ Ρομῶνοι καλοῦν τούτους Κατοβέλου. Ἐκ Θράκης δὲ φανίσται νὰ ἀνεχώρησαν εἰς Εὐρώπην, ὡς ἀνω ἐπιόμεν τῷ 1414 ἢ 1417, καὶ ἐκλήθησαν Βοημοί, διότι ἐκ τῆς Βοημίας κυρίως διεσπάρησαν ἅπαντες εἰς τὰς δυτικὰς χώρας τῆς Εὐρώπης. Οἱ μὲν Χριστιανοὶ Ἀσιγγανοὶ μεταχειρίζονται τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα, οἱ δὲ μουσουλμάνοι τὰ Τουρκικὰ, οἱ δὲ ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ τὰ Λατινικὰ. Ὅλων τῶν Ἑβραϊστίων Ἀσιγγάνων ἀρχικὴ πατρίς θεωρεῖται ὑπὸ πολλῶν ἢ Θράκῃ, εἰς ἣν πιστεύεται ὅτι ἦλθον κατὰ τὸν ἐξῆ τροπὸν: Ἐβελθόντες εἰς Ἰνδιάν, ὅθεν πιστεύεται ὅτι προέρχοντο, διήλθον διὰ τῆς Περσίας καὶ διὰ τῆς μεγάλης ἐμπορικῆς ἰδοῦ ἀπὸ Ταυρίδος ἀφίχθησαν ἐν Τραπεζοῦντι. Ὅσοι διήλθον ἐκ Περσίας μαρτυρεῖ τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν περσιῶν λέξεων. Ἐκ Τραπεζοῦντος ἀφίχθησαν διὰ θαλάσσης εἰς Θράκην, προσημύσαντες τὴν ὁδὸν ταύτην καὶ οὕτως τὴν πολυήμερον διὰ ἑστῆς πορείαν μέχρι τοῦ Σκουτάρειως. Πότε ἐξῆλθον ὅμως εἰς Ἰνδιάν οἱ ἀνθρώποι οὗτοι εἶναι ἀνωστον. Πιθανόν ὅτι δὲν ἐξῆλθον ἀθρώποι, ἀλλὰ κατὰ ομάδας. Πιστεύεται ὅθεν ἐκ τούτων ὅτι οἱ Ἀσιγγανοὶ εὐρίσκοντο εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην πολὺ πρὶν ἀναφέρει τι περὶ αὐτῶν ὁ Αὐστριακὸς μονάρχης. Ὅσοι ὅμως εἶχον τὰ ἴδια διακριτικὰ ἄτινα εἶχον καὶ σήμερον.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ (ΠΑΤΕΡ)

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΗΜΑ, ΤΟ ΛΘΑΝΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ, ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΟΝ ὍΛΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΟΧΩΝ, ὍΛΟΝ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ, ὍΛΟΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΤΑΞΕΩΝ.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΤΑΤΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ, ΕΠΙΘΕΝΣ ΣΤΑΛΕΙΣΑΣ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Οἱ Τρεῖς Σωματοφύλακες, ἀριθμοῦντες ἕως σήμερον ἑκατοντάδας ἐκδόσεων, μεταφρασμένοι εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου, κυκλοφοροῦντες ἀπὸ τῶν ἀριστοκρατικωτέρων οικογενειῶν μέχρι τῶν πτωχοτέρων καλυβῶν, τολμῶμεν νὰ ἰσχυρισθώμεν, ὅτι ἔχουν διαβάσθῃ ἀπὸ ἑκατομμύρια ἀναγνωστῶν. Καὶ εἰ μάλλον ἰσχυρίζομεθα μετὰ βεβαιότητος ὅτι τὰ ἑκατομμύρια αὐτὰ ἐρωτώμενα θὰ ἀπαντήσουν: «Οἱ Τρεῖς Σωματοφύλακες εἶναι γοητεία! Εἶναι μαγεῖα! Εἶναι τέρας! Εἶναι ἀπόλαυσις! Εἶναι διόλιον σοφίας!» Ἐχουν δὲ δίκαιον, διότι οἱ Τρεῖς Σωματοφύλακες εἶναι πράγματι ἕνα ἀπὸ τὰ διόλιμα ἐκείνα, εἰς τὰς σελίδας τοῦ ἁποῦ συνδρασμένα ἀπὸ τὴν ὑπέροχον τέχνην καὶ ἀπὸ τὴν χάριν τῆς πέννας τοῦ Δουμᾶ, εὐρίσκονται ἡ τέρασις καὶ ἡ μάθησις ἢ γοητεία καὶ ἡ διδαχὴ ὁ τρωπὸς μῦθος καὶ ἡ ἀσθηρὴ ἱστορία, ἐναρμοσμένα ὅμως τῶσον τελείως καλὰ, ὥστε νὰ ἀποτελοῦν ἕνα σύνολον.

ΚΑΤΑΒΛΗΤΙΚΗΣ ΓΟΗΤΕΙΑΣ, ΣΥΝΑΡΠΑΖΟΥΣΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΑΠΤΥΧΟΥ

ΑΡΤΑΝΙΑΝ, ΠΟΡΘΟΣ, ΑΘΩΣ καὶ ΑΡΑΜΙΣ—Γύρω εἰς τοὺς πέσους αὐτοὺς ἦσαν ὁ Δουμᾶς πλέκει τὸ ἀνάτονον ἰσθμικὸν μυθιστόρημα του, διὰ τῶν χρυσοῦν σελίδων τοῦ ἁποῦ μεγαλοφυΐας, ἠρωτικῆς, ἠθικῆς παραλαίνῃ ἡ γόησις ἐποχῆ τῶν Ἰσπανικῶν χρόνων. Καὶ ὡς διαβάζοντες σελίδας τῶν ἘΡΙΩΝ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΩΝ εἰς τὴν πρῶτον ποῦ αὐτοῦ ὡς προδολαὶ κτηματογραφικῶν ταινιῶν

...φύλαξις, επιτηροῦσας τῶν ἐντοπι-
ων, λαὸς ὅστις ἐμάνθανεν εὐθύς ὅτι
δὲν ἐγνώριζεν. Εὐθύμως, εὐγενῆς
τοὺς τρόπους, εὐκόλος εἰς τὴν γλῶσ-
σαν τοῦ τόπου, εἰσέδυσσε ταχέως εἰς
τὴν ἐκλεκτὴν μερίδα τῆς κοινωνίας.

Κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα εἰσῆλθον
ὡς χορευταὶ εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Ἀγ-
γλίας, τῆς Σκωτίας, τῆς Γαλλίας.
Κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα παίζοντες δι-
άφορα μουσικὰ ὄργανα διεκρίθησαν
εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἰσπανίαν,
τὴν Ἰρλανδίαν. Διέπρεψαν ὡς ζω-
γράφοι, ὡς ξυλουργοί, ὡς σιδηρουργοί,
ἐχάρασσαν τὸν χαλκόν, τὸν ἀρ-
γυρον. Μετ' ὀλίγον τέσσαρες ἐξ αὐ-
τῶν ὑπέστησαν τὸν δι' ἀγχόνης θά-
λατον, διότι ἐδοκίμασαν νὰ παρα-
χαράξωσι τὴν μεγάλην σφραγίδα
τῆς Ἀγγλίας εἰς τὰ 1549.

Εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς τέχνας ἐ-
πέτυχον. Πολλάκις τότεν εὐνοίαν
ἔλαβον παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς βα-
σιλέων, ὥστε οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἔλα-
βον τὴν ἀδειαν ν' ἀπονέμωσι δικαιο-
σύνην εἰς τὰ στίφη των, κατὰ τοὺς
νόμους τῆς Αἰγύπτου. Εἰς πολλὰ
ἄνωγ μέρη κατεχράσθησαν τὴν ἐμ-
πιστοσύνην ταύτην καὶ ὡς ἐκ τούτου
ἤρχισεν ἡ ἀντίδρασις. Οἱ λαοὶ τοὺς
ἐμίσησαν, ἐκεῖνοι δὲ ἐρεθισθέντες
ἀνέπτυξαν κάκιστον χαρακτῆρα καὶ
ἐγένοντο ἐτι μᾶλλον ἀπεχθεῖς. Κα-
τηγρορήθησαν ὡς ἀνθρωποφάγοι καὶ
τυμωροὶ, ὡς κλέπται παιδιῶν,
τὰ ὁποῖα ἐτρωγον ἐπειτα, ὡς δολο-
φῶναι πίνοντες τὸ αἷμα τῶν θυμάτων

των. Εἰς τὴν Γερμανίαν ἑκατον-
τάς αὐτῶν συνελήφθησαν καὶ ἐδασα-
σθησαν ὅπως ὁμολογήτωσι τὴν ἐ-
σοχὴν των. Καὶ τῶ ὄντι ὠμολόγη-
σαν αὐτὴν, ἀλλ' ὅταν ἤρωκῆθησαν
τοῦ ἐκρυψάν τὰ σώματα τῶν θυμά-
των των, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰπωσι,
καὶ ἐδασανίσθησαν πάλιν. Εἰς τὴν
Γαλλίαν ἐθανατώθησαν πολλοὶ ἄν-
θρωποι ὡς ὑποκτοὶ τῆς ἐθνικότητός
των.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ πλάνητος βί-
ου των εἶχον ἴσως ἰδίαν τινὰ θρη-
σκίαν, ἣν ταχέως ἔχασαν παραδε-
χθέντες μᾶλλον κατ' ἐπίφασιν, τὴν
θρησκίαν τοῦ λαοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ὁ-
ποίου ἔζων. Πάντοτε ὅμως ἀνεμί-
γυρον μετ' αὐτῆς ἀποκρύφους πα-
ραδόσεις τῆς πατρίδος των, αἵτι-
νες ἀποκαλυφθεῖσαι ἠξήσαν τὸ
κατ' αὐτῶν μίσος τῶν κατοίκων.

Ἀληθῆς σταυροφορία ἠγέρθη κατ'
αὐτῶν ὡς αἰρετικῶν, ὡς μάγων,
ὡς ἀλιτηρίων. Αἱ σκληρότητες αἷς
ὑπέστησαν πρὸς τιμωρίαν των, ὑπε-
ρέδθησαν πᾶν μέτρον. Ἐπὶ τῆς βα-
σιλείας Ἐρρίκου τοῦ Η' ἐδιώχθη-
σαν ἐξ Ἀγγλίας. Καὶ ὅμως ἐστάθη
ἄδύνατον νὰ ἐξολοθρευθῶσι, διότι
ἡ λαὸς τοὺς ἐφοβεῖτο. Τὸ ἀπόκρυ-
φόν τῆς καταγωγῆς των, οἱ περὶ
τῆς πατρίδος των μῦθοι, ἡ περὶ
τῆς ἐν τῇ μαγεῖᾳ ἰκανότητός των
ιδέα, ἐνέπνεον φόβον εἰς τοὺς χω-
ρικοὺς, οἵτινες δὲν ἐτόλμων νὰ τοὺς
κατηγορήσωσι ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς,
καὶ διὰ τοῦτο ἐμείναν εἰς πολλὰ
μέρη ἀνενόητοι. Ἐργαζόμενοι δὲ
τέχνας αἷς δὲν ἐγνώριζον οἱ ἐντό-

...τοὶ, εὐρισκὸν ἐνίοτε καὶ πρῶτασιαν
εἰς ἀπομακρυνσμένα θεδαῖως μέρη.

Πλησίον τῶν πόλεων ὑπέφερον
πολύ. Συνελαμβάνοντο κατὰ ἑκατον-
τάδας. Ἡ ἀγχόνη περιέμενε τοὺς
ἄνδρας. Αἱ γυναῖκες μετὰ τῶν τέ-
κνων των ἐπνίγοντο ἄνευ οἴκτου,
καὶ τοῦτο μόνον καὶ μόνον διότι ἤ-
σαν Ἀθίγγανοι. Τοῦ λαοῦ τούτου ἡ
ἐπιμονὴ εἰς τὰ ἤθη καὶ ἔθιμά του
εἶναι ἐν τῶν περιεργωτέρων φαινο-
μένων τῆς ἱστορίας, διότι μολονότι
παρῆλθον 500 ἔτη ἀπ' οὗτου τὸ πρῶ-
τον ἐφάνθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην, οἱ
Ἀθίγγανοι διατηροῦσιν ἐτι ὅλας
τὰς παραδόσεις τῶν πατέρων των.

Τώρα εὐρίσκονται παντοῦ, ὁ πλη-
θυσμὸς των ἀνα τὴν Εὐρώπην διε-
σπαρμένων ἀνέρχεται ὑπὲρ τὰ 2
ἑκατομμύρια ἐκτὸς τοῦ τῆς Βορείου
καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, τῆς Ἀφρι-
κῆς καὶ Αὐστραλίας.

Εἰς τὴν Ἀσίαν ὅλην, τὴν Κίνα,
τὸ Σιάμ εἶναι πολυάριθμοι, παντοῦ
δὲ οἱ αὐτοί. Ὅπου τὸ κλίμα τὸ ἐπι-
τρέπει οἱ Ἀθίγγανοι ζῶσιν ὑπὸ σκη-
νάς, εἰς τὸ ὑπαιθρον. Εἶναι λαὸς
χωρισμένος ὅλων τῶν ἄλλων, ἡ δι-

αῖκῃ ἐπιτροπῇ, ἐκπλαγεῖσα, δὲν
ἠδυνήθη νὰ ὀμιλήσῃ καὶ ἀπεσιώ-
τησε τὸ γεγονός φοβηθεῖσα ὅτι
διάδοσις αὐτοῦ ἦτο δυνατόν νὰ
τροκαλέσῃ ἐξομολώσεις τῶν φανα-
τικῶν ἐνοχίων τοῦ Μουσταφᾶ Κε-
μαλ, πρῶτον τὸ ὁποῖον πιθανὸν νὰ
ἦτο ἡ τιμωρίαν τῶν διαδο-

Μετὰ τὸ γεγονός τῆς ἀντιθησο-
υπαστάτης τοῦ Μουσταφᾶ Κε-
μαλ ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν ἐφημερί-
δων τῆς Ἀγκύρας. Τοῦτο συνέβη
πρὸ ὀλίγων μηνῶν κατὰ τὰ ἐγκαί-
νια μιᾶς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.
Κατ' αὐτὰ εἶχε προσκληθῆ καὶ εἰς
χότζας, διὰ νὰ προσευχηθῆ εἰς τὸν
θεὸν διὰ τὸ εὐτυχές γεγονός. Οἱ
Μουσταφᾶ ὅμως, μόλις ἀντελήφθη
τὸν χότζαν, τὸν διέταξε νὰ ἀπομα-
κρυνθῆ, ἀναφωνῶν:

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην τοῦ χό-
τζα, ἐὰν θέλω νὰ προσευχηθῶ!
Καὶ ὁ χότζας ἀπεμακρύνθη
μουρομορίζων:

— Ἀλλάχ! Ἀλλάχ!
Ἐπίσης αἱ ἐφημερίδες τῆς Κων-
σταντινουπόλεως ἀναφέρουν ἐπὶ
τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὅτι ὁ Μουστα-

ΠΩΣ ΠΛΗ Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ Μ

Συνέχεια ἐκ τῆς 24ης σελίδος.)
...πίτι, κι' ἔκανε ἡ ἴδια τὸ σκουπί-
μα καὶ τὴ μποιγάδα. Ἀνεβοκα-
βαίνει τῆς σκάλες τοῦ σπιτιοῦ γιὰ
ἡ κατεβάξῃ τὰ σκουπίδια σταμα-
τώντας σὲ κάθε πάτωμα γιὰ ν' ἀ-
πνεύσῃ. Πήγαινε στὸν μπακά-
λ, στὸ μανάβη, στὸ χασάπη, μὲ
καλαδίαι στα χέρια, προσέχον-
ς καὶ τὴν πεντάρα ἀκόμα.
Ἐπρεπε κάθε μῆνα νὰ πληρώ-